༄༅། །ཀུན་མཁྱེན་བོ་དོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ཡིག་གྲུབ་པའི་ཞལ་ལུང་བདུད་རྩིའི་
སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ཨོཾ་སྭ་སྟི་སིདྡྷཾ། འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དང་། །ཟུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་གུས་བཏུད་ནས། །ཟབ་གསལ་དབྱེར་མེད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ 90
གྱི༔ ༔གདམས་ངག་གྲུབ་པའི་ཞལ་ལུང་སྙིང་པོ་སྤེལ། །འདི་ལ་གཉིས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྫོགས་རིམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟབ་གསལ་དང་། མདོ་
སྔགས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཁུངས་བཙུན་པར་བྱེད་པ་ལོ་རྒྱུས་དང་། ལོ་རྒྱུས་
དེ་ལས་བྱུང་བའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རིང་བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱལ་བ་ཁྱབ་བདག་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ། སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་
གཉེན། གྲུབ་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཞབས་ནས་བཟུང་། སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཇིགས་བྲལ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་

༄༅། །རྒྱལ་བའི་བར་དུ་བྱོན་པ་དང་། ཉེ་བརྒྱུད་ནི། རྒྱལ་བ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་། གྲུབ་ཆེན་ཏི་ལློ་པ། དེས་འཇིགས་བྲལ་དུས་གསུམ་ནམ་མཁྱེན་ལ་དངོས་
སུ་གནང་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་ཅག་གི་བླ་མ་དམ་པའི་བར་དུ་བྱིན་རླབས་དོན་གྱི་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གདམས་པ་ཟབ་
མོ་དངོས་ལ། བཤད་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། བསྒོམ་པས་ཉམས་སུ་བླང་བ་གཉིས་ལས། འདིར་ཕྱི་མའི་ཁོངས་སུ་སྔ་མའང་ཞར་གྱིས་ཚང་བས། དེ་ཉིད་ཙུང་
ཟད་འཆད་པ་ལ་གསུམ། གང་དུ་ཉམས་སུ་བླང་བའི་གནས། གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག །དེས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐུན་རྐྱེན་
རྙེད་སླ་ཞིང་། འགལ་རྐྱེན་འཚེ་བ་མེད་པ། ཉིན་མོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུ་འགྲུལ་དང་། མཚན་མོ་སྒྲ་ཡི་གླག་ཅོར་སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་ཚེར་མ་མི་འབྱུང་། དབེན་ཞིང་ཡིད་དང་

མཐུན་པར་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་གྲོགས་སམ་རང་ཉིད་གཅིག་པུར་གནས་པས་ཉམས་སུ་བླང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག །གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ཅིང་། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ། ཟབ་གསལ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའོ། །གསུམ་པ་གདམས་པ་དངོས་ལ་བདུན། ཟབ་གསལ་གྱི་ལྟ་བ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བླངས་པའི་ཉེས་དམིགས། ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་རང་བཞིན། མ་སྐྱེས་པའི་གེགས་སེལ། སྐྱེས་པའི་བོགས་འདོན། བརྟན་པའི་ཚད། ཞར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དང་པོ་ལ། གསལ་བའི་ལྟ་བ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཟབ་པའི་ལྟ་བ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། གསལ་བའི་ལྟ་བ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཡོད་དེ། སྣང་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆད་ལྟ་སྤྲངས་ཤིང་། གཉེན་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད། སྡིགས་མ་རྣམས་སྦྱངས་ཤིང་དྭངས་མ་རྣམས་སྟོབས་རྒྱས་པར་བྱས་ནས་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་མཐོའི་ལྷ་མིའི་ལུས་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟབ་པའི་ལྟ་བ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཡོད་དེ། སྣང་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཏུ

༄༅། །འཛིན་པའི་རྟག་ལྟ་སྤོང་ཞིང་། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད། བདེན་འཛིན་སྤྲངས་ནས་ཟབ་པའི་ལྟ་བ་སྟོབས་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། གནས་སྐབས་སུ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་གི་
འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་གཉིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཉམས་སུ་མ་བླངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཟབ་གསལ་གྱི་ལྟ་བ་ཉམས་སུ་མ་བླངས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཡོད་དེ། སྔར་གྱི་དེ་
ལས་བཟློག་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྙིགས་མ་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་དོན་ལ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་། དྭངས་མ་མྱང་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་ལ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྐུར་
འདེབས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་། དྭངས་སྙིགས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དུས་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྔོན་
འགྲོ༔ དངོས་གཞི། རྗེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་འགྲོའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བློ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ། ལམ་འཁྲུལ་པ་སེལ་བ། འཁྲུལ་པ་བྱང་སེམས་
སུ་འཆར་བའི་ཁྲིད་དོ། །དང་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ་དང་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་ཁྲིད་བློ་དང་འདྲེས་ངེས་པར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་སྒོ་ནས། ཚེ་འདིར་སྐྱིད་ཀྱང་རུང་། སྡུག་ཀྱང་རུང་བ་ཙམ་དུ་ཤེས་ཤིང་། ཚེ་ཕྱི་མ་ཡུན་

ཅ། ཁྲིད་ཡོར་བུ་བའི་སྒོར། ག

ཤིན་ཏུ་རིང་བར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་གང་གནོད་སྤོང་ཞིང་། གང་ཕན་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་ལྷོད་མེད་ཅིག་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་མ་སྐྱེས་ན་ཟབ་ཆོས་ཇི་ཙམ་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་ཚེ་འདི་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བློ་དང་འབྲེལ་ངེས་བསྒོམས་ནས། སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་མེའི་དོང་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ལྷོད་མེད་ཅིག་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། དེ་
མ་སྐྱེས་ན་ཟབ་ཆོས་ཇི་ཙམ་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་ཐར་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱམས་སྙིང་རྗེའི་ཁྲིད་བློ་དང་འབྲེལ་ངེས་པའི་སྒོ་ནས། རང་གཅིག་པོ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྤང་དགོས་ཏེ། དེ་མ་
སྤངས་ན་ཟབ་ཆོས་ཇི་ཙམ་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲིན་དྲན་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་ལྷོད་མེད་ཅིག་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། དེ་མ་སྐྱེས་ན་ཟབ་ཆོས་ཇི་ཙམ་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་འགྲོ་ལ་གསུམ། འགལ་རྐྱེན་
སྡིག་པ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཁྲིད། མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་བསགས་པའི་ཕྱིར་དུ་མཎྜལ་གྱི་ཁྲིད། བསགས་སྦྱོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྲིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡིག་བརྒྱའི་སྒོམ་བཟླས་ 94

༄༅། །ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་སྒོ་ནས། འགལ་རྐྱེན་སྡིག་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་བ་རགས་པ་དག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེན་གྱིས་བསྒྲིབས་པའི་རྒྱུད་ལ་དངོས་གཞིའི་ཁྲིད་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཎྜལ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་སྒོ་ནས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བསགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དངོས་གཞིའི་ཁྲིད་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་སྒོ་ནས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མོས་གུས་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། མོས་གུས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླན་པར་མ་བྱས་ན་རྒྱུད་ལ་དངོས་གཞིའི་ཁྲིད་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་རྣམས་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ༔ དང་པོ་ནི། སྟན་བདེ་བ་ལ་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅའ། ལུས་ཆ་ཆ་ནས་བསྒྲིམ། རླུང་རོ་དགུ་ཐུགས་སུ་འབུད། ཤེས་པ་རྣལ་དུ་དབབ། དེ་ནས་སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་བཏབ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ། སེམས་བསྐྱེད། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས། རང་གི་སྤྱི་བོར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་ཚོ་ག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད། གཉིས་ཀའི་ཐུགས་ཀར་སྔགས་ཕྲེང་གསལ་བཏབ། སྟོབས་བཞིའི་གནད་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཟླ། མཇུག་བཤགས་བསྡོམ་གྱི་རྗེས་རྡོར་སེམས་རང་ལ་བསྟིམ། གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་དཔག་བསམ་གྱི་སྡོང་པོའི་ལྟེ་བར་སེང་ཁྲི་པདྨ་ཉི་ཟླ་རྡོ་རྗེའི་གདན་ལ། བླ་མ་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་སེར་སྐྱ་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་

ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པ། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་རལ་གྲི་དང་། མདའ། གཡོན་གཉིས་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་དང་། གཞུ་བསྣམས་པ། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་ཤིང་དར་དང་
རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་གནས་བཞིར་ཨོཾ་དཀར། ཨཱཿདམར། ཧཱུཾ་མཐིང་། ཧོཿལྗང་གུ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་པ་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སུ་དམིགས་ལ། འདོད་ཡོན་ལྷའི་མཆོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས། མཎྜལ་ཚོམ་
བུ་བདུན་མ་སྤྲི་ལྟར་འབུལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི་སོགས་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་པ་བཟུང་བའི་མཐར་རང་ལ་བསྡོམ། གསུམ་པ་ནི། བླ་མ་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་སྔར་བཞིན་གསལ་བཏབ་པའི་
སྤྱན་སྔར་མཆོད་པ་དང་མཎྜལ་འབུལ། ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་པ་དང་། སྲས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་བྱ། རྩ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་ལ་མོས་གུས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ།
དབང་བཞི་བླངས་པའི་མཐར། བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་རང་ལ་བསྡོམ། རང་གི་སེམས་དང་བླ་མའི་ཐུགས་རོ་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ཏེ་ཟབ་གསལ་དབྱེར་མེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ །གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་
རྣལ་འབྱོར་ལ་གསུམ། འཁྲུལ་པའི་མཚང་བཅལ་ཏེ་འཁོར་བ་མེད་སྣང་དུ་སྒོམ་པ་དང་། གསལ་བའི་ལྟ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། ཟབ་པའི་ལྟ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྔོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས།

༄༅། །དང་པོ་ནི། ལས་དང་པོ་ལ་ལུས་གནད་བཅའ་བ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཏིང་འཛིན་སེམས་ཀྱིས་བསྒོམ་ཞིང་། སེམས་རླུང་ལ་བརྟེན་ལ། རླུང་ལུས་ལ་བརྟེན་པས། ལུས་མི་གནས་ན་སེམས་མི་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྐང་པ་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅའ། ལག་པ་མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ། རྒལ་ཚིགས་དྲང་པོར་བསྲང་། མགྲིན་པ་ཅུང་ཟད་དགུག །ལྕེ་མཆུ་ཐ་མལ་པར་བཞག །མིག་སྣ་རྩེ་ལ་གཏད་པར་བྱ་སྟེ༑ སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞུགས་སྟངས་ཡིན་པས་བྱིན་རླབས་འཇུག་པ་དང་། གཞན་དང་བ་འདྲེན་པ་དང་། རླུང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ངང་གིས་སྐྱེ་ཞིང་གེགས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ངག་གནད་བཅའ་སྟེ། རླུང་མི་བདེ་བ་དང་། རྒོད་བག་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས། དང་པོར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་རེ་ཞིག་གཡོ་བ་མེད་པར་བཞག་པར་བྱས་ཏེ། རླུང་སེམས་གནས་པ་ནི་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམ་པ་དང་། འཁོར་བ་སོ་སོ་ལ་བཀར་ཏེ་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམ་དགོས་ཏེ༑ དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་བློ་ལ་ཞོགས་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་བསྒོམ་པ་ནི་འཁོར་བའི་སྣོད་དང་། འཁོར་བའི་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ནས། འདི་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་མེད་བཞིན་དུ་

སྣང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འགྲུབ་རྒྱུ་མེད་དེ། མིག་སེར་ཅན་ལ་དུང་སེར་པོ་སྣང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འགྲུབ་རྒྱུ་མེད་སླམ་རྗེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ནས། ཡིད་ཀྱི་ངར་མི་འཚོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྣང་མེད་
སྣང་མེད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་ལ་བཀར་ནས་བསྒོམ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་འོལ་སྤྱི་ཙམ་དུ་སོང་ནས་རྗེ་ཏུས་ཐུག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བསྒོམ་པ་ནི། དགའ་བའི་སྣང་བ་གཅིག་སྐྱེས་བྱུང་
ནའང་། དེ་ལ་དགའ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་གྱིས། དོན་ལ་དེ་དང་རི་བོང་རྭ་གཉིས་མེད་མཚུངས་ཡིན་པས་རི་བོང་རྭ་ལ་དགའ་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སླམ་དུ་རྗེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་གོ །དེ་
བཞིན་དུ་མི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སྔར་གྱི་དེ་རྣམས་སྦྱར་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་འཆི་བའི་སྣང་བ་འཆར་བའི་དུས་སུ། འདི་རྣམས་རི་བོང་གི་རྭ་དང་
འདྲ་བས་འཆི་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྙིགས་མ་གློ་བུར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པས་འཆི་རྒྱུ་མེད། ང་རང་ནི་དྭངས་གསལ་རྟོགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་སྐད་ཅིག་ཡིན་པས་འཆི་རྒྱུ་མེད་ན། འཆི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་པས་འཆི་མེད་ཡིན་འཆི་མེད་ཡིན་སླམ་དུ་རྗེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཉིན་མཚན་འཁོར་ཡུག་ཏུ་སྣང་བ་ཅི་ཤར་ཡང་འབྲེལ་སྣང་དུ་བལྟས་ནས། མེད་སྣང་མེད་སྣང་ཞེས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་

ཕྱག་ཆེན། ཕྱག ཁྲིད་ཡིག

༄༅། །བར་བྱས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཐ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལའང་སྦྱར་ནས་བསྒོམ་མོ། །གཉིས་པ་གསལ་བའི་ལྟ་བ་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ་གཉིས། མཉམ་བཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་བོ། །དང་པོ་ནི།
སྔོན་འགྲོ་ཅི་རིགས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱས་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་ཏེ། གསལ་བ་གསལ་བ་ཞེས་ཡིད་ཀྱི་བཟླས་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བྱ། གསལ་བ་ཡིད་
ངོར་གསལ་པོ་འོང་ན་ཡིད་བཟླས་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག །དེའི་སྐབས་སུ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཆ་ཅུང་ཟད་བྱུང་ན་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བར་བལྟས་ནས་མེད་སྣང་མེད་སྣང་ཞེས་ཡིད་བཟླས་ཡང་ཡང་དུ་བྱ། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་སྐབས་
སུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཉུག་རྡུ་དང་གཡེང་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་། མ་དག་པའི་ཆ་རྣམས་ནི་མེད་སྣང་དང་། དག་པའི་ཆ་རྣམས་གསལ་བའི་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གཡེང་རྐྱེན་དུ་མི་འགྲོ་བར་
གཡེང་བ་ཇི་ཙམ་དུ་མང་བ་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གྲོགས་སུ་འཆར་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་འབར་བ་ལ་ཤིང་བསྣན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཐུན་མཇུག་ཏུ་ཡིད་ལ་ལས་གང་ཡང་མི་འཚོལ་བར་སེམས་ཁོ་ན་རང་གློད་ལ་མ་ཡེངས་ཙམ་
དུ་དར་ཅིག་བཞག་སྟེ། དེ་ནི་ཞི་གནས་དང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་། སྒོམ་ལས་སུ་མི་འཚོར་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཅུང་ཟད་ངལ་གསོ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་རེས་འགའ་ 99

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམ་པ་དང་། རེས་འགའ་སེམས་ཅན་རེ་ལ་བཀར་ཏེ་བསྒོམ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ལ་གཉིས། ལྟ་བ་གསལ་འདེབས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་སེམས་ཅན་མཛེས་མི་མཛེས་གང་མཐོང་ཡང་། གསལ་བ་གསལ་བ་ཞེས་ཡིད་བཟླས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་གི་ལྟ་བ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྤྱོད་པ་
རྒྱ་ཆེན་ནི། སེམས་ཅན་གང་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དང་། གདན་གསུམ་ཚང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བལྟས་ནས། ལུགས་མ་དང་རས་བྲིས་ལ་སོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལྷག་གིས་མཐོང་
བ་ན་ཡང་། ལུགས་སྐུ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཀུན་བཟང་བརྡའ་ཡི་སྐུ་ཙམ་སྟེ། ནམ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མཛད་པར་མི་ནུས་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པའམ་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་མི་དང་དུད་འགྲོའི་གཟུགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྲོག་ཆགས་འདི་རྣམས་ནི་སྙིང་པོ་དོན་གྱི་སྐུ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ནས
སྲོག་ཆགས་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མོས་པ་དང་། གུས་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་དང་། མཆོད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་དབང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །

༄༅། །གསུམ་པ་ཟབ་པའི་ལྟ་བ་ལ་བཞི། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། བརྗོད་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། མི་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དང་པོ་ལ། མཉམ་བཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་བཙལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སེམས་རྣལ་དུ་འདུག་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་ཉིན་པར་ད་ལྟར་གྱི་སྣང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་བྱ། དེ་ནི་དང་པོའི་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་དུས་ཡིན་ནོ། །མཚན་མོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སེམས་པར་བྱ་ཞིང་། ཅུང་ཟད་གོམས་ནས་གཙོ་བོར་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཇོག་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། བདག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་རྣལ་དུ་འདུག་པ་ཉིད་ནི། དེ་ནས་བྱིང་རྒོད་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་ལྷ་བུར་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་བྱིང་རྒོད་བྱུང་བར་དོགས་པའི་ཕྱིར་རོ༔ །གསུམ་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་གུས་པ་དང་། རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྐྱངས་པས། ཇི་ཞིག་ལྟར་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གཡེང་བ་མེད་པར་གནས་པ་ 101

ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས། ཇི་སྲིད་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚད་དང་རྟགས་མ་བྱུང་བར་དེ་སྲིད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཚད་ནི། གང་ལ་གཏད་པའི་དམིགས་པ་དེ་ཡིད་ཡུལ་
དུ་འབྱུང་ཞིང་། གཞན་མི་འབྱུང་བ་དང་། སྐབས་ནམ་འདོད་པའི་ཚེ་འབྱུང་བ་དང་དུས་ཇི་སྲིད་འདོད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་གཞིར་བྱས་པའོ། །རྟགས་གཉིས་ལས། ནང་རྟགས་ངེས་པ་
ནི༏ སེམས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། ཕྱི་རྟགས་ནི། ལུས་གཡོ་འགྱུལ་མེད་པ་འདི་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་ཡང་བ་དང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ནི། གསལ་བ་འདི་ཡང་
མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་གྱིས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐག་བཅད་ནས་ཡིད་ཀྱིས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་མོ། །སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་གསལ་པོ་མི་ཡོང་ན་སྐྱེ་མེད་བདེན་མེད་
ཅེས་ཡིད་བཟླས་ཡང་ཡང་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བཏབ་ཅིང་བསྒོམ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་བཞག་ལ། །ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པ། །དོན་ཀུན་རབ་ཏུ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་གཡེང་བ་ཇི་ལྟར་མང་ཡང་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གཡེང་རྐྱེན་དུ་མི་འགྲོ་བར། སྐྱེ་མེད་བདེན་མེད་ཀྱི་གསལ་འདེབས་སུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་དགེ་སྦྱོར་འཕེལ་བའི་གྲོགས་སུ་བཏང་སྟེ།

༄༅། །མི་འབབ་བ་ལ་སླར་ཤིང་བསྣུན་པ་བཞིན་ནོ། །ཐུན་མཐུག་ཏུ་ཞོད་ནས་འཇོག་པ་སྔར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟ་བ་གསལ་འདེབས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི༑ མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུའང་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། སྐྱེ་མེད་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཡིད་བཟླས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྔར་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པར་བདེན་པ་མེད་པ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བཙོས་མིན་གྱི་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་༑ ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་དང་། སྣ་ཚོགས་གདབ་པ་དང་། གཟུངས་སྔགས་བཟླ་བ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། བཟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་སློབ་པོ། །གཉིས་པ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཉིས། མཉམ་བཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་པོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོན་འགྲོ་སྔར་ལྟར་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། སྣང་བ་རྫུན་པ་དང་། སྟོང་པ་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པས། སྣང་སྟོང་བདེན་རྫུན་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་གསལ་བཏབ་ནས་ཡིད་ཀྱིས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་མོ། །དམིགས་པ་མི་གནས་ན་མཉམ་ཉིད་མཉམ་ཉིད་ཅེས་ཡིད་བཟླས་ཀྱིས་གསལ་བཏབ་བོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གྲོགས་སུ་ 103

ཅ ཁྲིད་ཐོར་བུ་བའི་སྒྲོན། ག

གཏང་བ་དང་། ཐུན་མཇུག་ཏུ་གློད་ནས་འཇོག་པ་སྔར་བཞིན་བྱའོ། །རྗེས་ཐོབ་ལ་གཉིས། ལྟ་བ་གསལ་འདེབས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཐམས་
ཅད་མཉམ་ཉིད་མཉམ་ཉིད་ཅེས་ཡིད་བཟླས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྔར་ཀྱི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་མཉམ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
སྟོན་པ་སོགས་སྔར་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཉིས། མཉམ་བཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་བོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་འགྲོ་སྔར་ལྟར་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་མི་མཉམ་མཐའ་དང་བྲལ་མ་
བྲལ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་གསལ་བཏབ་ནས་ཡིད་ཀྱིས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་མོ། །མི་གསལ་ན་བརྗོད་མེད་ཅེས་ཡིད་བཟླས་ཀྱིས་གསལ་བཏབ་ནས། གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གྲོགས་
སུ་བཏང་སྟེ། ཐུན་མཇུག་ཏུ་ཡིད་ལ་ལས་གང་ཡང་མི་འཚོལ་བར། བྱིངས་རྨུག་དང་། འཕྲོ་རྒོད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་གིས་དོགས་ནས་ཤེས་བཞིན་དང་མ་བྲལ་བར་མ་ཡེངས་ཙམ་དུ་འཇོག་པ་སྔར་བཞིན་ནོ། །རྗེས་ཐོབ་ལ་
གཉིས། ལྟ་བ་གསལ་འདེབས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། བརྗོད་མེད་བརྗོད་མེད་ཅེས་ཡིད་བཟླས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྔར་ཀྱི་ལྟ་བ་དང

༄༅། །མ་བྲལ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་བརྗོད་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་སྔར་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་མི་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཉིས། མཉམ་བཞག་
དང་། རྗེས་ཐོབ་བོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་འགྲོ་སྔར་ལྟར་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། དེ་ནས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞིབ་མོས་དཔྱད་པས། ཡོད་པ། མེད་པ། གཉིས་ཀ །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ། བདེན་པ། རྫུན་པ། གཉིས་ཀ །
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ། སྣང་བ། སྟོང་པ། གཉིས་ཀ །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ། སྐྱེ་བ། སྐྱེ་མེད། གཉིས་ཀ །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་འཛིན་མ་ཤེས་པས། གང་དུ་ཡང་མི་བལྟ། མི་མནོ། མི་བསམ།
མི་དཔྱད། མི་རྟོག་པར་རྩོལ་བྲལ་ལྷུག་པ་ཉིད་དུ་མ་ཡེངས་ཙམ་དུ་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་བཞག་པའི་དུས་སུ་མཐའ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་འཛིན་པ་གང་བྱུང་ཡང་། ཤེས་རབ་ཟབ་མོས་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་འཛིན་
པ་བཅད་ཅིང་རྗེས་སུ་དཔྱོད་བྱེད་རང་གི་འཛིན་པ་ཡང་བཏང་ནས་མ་ཡེངས་ཙམ་དུ་བཞག་གོ །གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟ་བ་གསལ་འདེབས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་
དཔྱད་ན་མཐའ་གང་དུ་ཡང་འཛིན་མི་ནུས་པས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟར་འཇོག་མ་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་པས་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལངས་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་

སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་རྩིས་མ་ཤོར་བའི་ངང་ནས་རྒྱུ་བར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡུད་པ་ལས། འགྲོ་བ་འཇིལ་པ་རི་དྭགས་རྒྱུར་ཚུད་འདྲར་ཤེས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྡན་པ་མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་རྣམ་པར་རྒྱུ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། སྒོ་སྐྱུར་འཛིན་པ་མཐའ་དག་གཅོད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱར་བཞིན་ནོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་ནས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། སྙིགས་མའི་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་གང་ཤར་ཡང་། འདི་ཐམས་ཅད་འཇིལ་པའི་དབང་
གིས་སྣང་བའི་མེད་སྣང་ཙམ་ཡིན་གྱིས། དོན་ལ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པས་མེད་སྣང་ཞེས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སྣོད་ཐམས་ཅད་དྭངས་མའི་གཞལ་ཡས་ཁང་
དང་༑ བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཤིགས་པ་ཁྱད་པར་སུམ་ལྡན་གདན་གསུམ་ཚང་བའི་ལྷར་ལམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ནས། སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ལ་ཡོད་འཛིན་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་
དང་༑ མེད་འཛིན་འགོག་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་མིན་ཞེས་དང་། གཉིས་འཛིན་འགོག་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་འཛིན་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་མིན་ཞེས་གང་དུ་ཡང་། མི་བལྟ།

ཡུམ་ཆེན་ ཁ ཀྲིད་ཡིག

༄༅། །མི་མནོ། མི་བསམ། མི་དཔྱོད་པའི་ངང་ལ་ལྷུ་སྟངས་དང་བཅས་ཏེ་ཉམས་སུ་བླང་བ་དང་། ཡང་སྣང་བ་གང་སྐྱེས་བྱུང་ཡང་དེ་ཐོག་ཏུ་ཐུར་བཞིན་སེམས་ཀྱི་རྩེ་མ་ཤོར་བ་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
ནི༔ དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་དང་། སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གདབ་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་མ་སྐྱེས་པའི་གེགས་སེལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་
བསྒོམས་ཀྱང་གསལ་བ་དང་ཟབ་པའི་ལྟ་བ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེས་ན། སྙོམས་ལས་ལ་སོགས་པའི་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང་ནས། བརྩོན་འགྲུས་ཆུང་བ་དང་། འདུ་འཛི་དང་རྣམ་གཡེང་གི་དབང་དུ་སོང་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པ་
མ་བྱུང་བས་ལན་པ་ཡིན་པས། ལེ་ལོ་དང་སྙོམ་ལས་སྤངས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ན་གསལ་བ་དང་ཟབ་པའི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་པས་ལེན་ 107
པ་ཡིན་པས། ཟབ་གསལ་གྱི་ལྟ་བ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་མི་འབྲལ་བར་བསྟེན་པ་དང་། ཟབ་གསལ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཟབ་མོ་ཀློག་པའི་སྒོ་ནས་ཐག་ཆོད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་
ནས་སླར་བསྒོམ་པས་ཚུལ་བཞིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ན་འགལ་རྐྱེན་སྡིག་སྒྲིབ་སྟོབས་ཆེན་མ་དག་པ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་མ་རྫོགས་པས་ལེན་པ་ཡིན་པས། ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྡིག་སྦྱོང་དང་།

ༀླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་བསྒོམ་པ་དང་། ཀུ་སུ་ལིའི་ཚོགས་གསོག་ཟབ་མོ་གསུམ་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་སླར་བསྒོམ་པས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་གསུམ་ནི་གེགས་སེལ་གྱི་མ་མོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་སྐྱེས་པའི་བོགས་འདོན་ནི། ཏ་ཅང་སྙེང་འགྲུས་མེད་པར་ཆུ་བོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱོང་བ་དང་རོ་སྙོམས་རྒྱལ་སྤྱངས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་སྣང་བ་ཕལ་ཆེར་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ཏུ་འདུས་པས། དང་པོར་གཟུགས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ནི། སྔོན་འགྲོ་སྔར་ལྟར་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞིའི་ཆེ་ཆགས་སྡང་གི་ཞིང་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མི་འོང་བའི་ཤ་ཟ་ལྟ་བུ་འཇིགས་ཤིང་ཡ་ང་བ་གཅིག་བསྒོམ། དེའི་ཡུལ་ཤར་ནས་གསལ་ཐེབ་པའི་ཚེ། དེ་ཐམས་ཅད་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་ནས། དེ་ཐོག་ཏུ་ཉམས་ལེན་བསྐྱང་ཚུལ་སྔར་དང་འདྲ། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ལ་རང་བྱུན་དགའ་རབ་ཚུད་ན། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་ཡ་ང་བའི་གཉན་སར་ཕྱིན་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱལ་སྦྱང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་སྙན་པ་དང་། སྒྲ་ཤིན་ཏུ་མི་སྙན་པ་གང་རུང་ཡིད་ཀྱིས་བསྒོམ། དེ་ཡིད་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས་གསལ་ཐེབས་པའི་ཚེ། དེ་ཐམས་ཅད་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ལྟ་བས་ཐག་བཅད་ནས་དེ་ཐོག་ཏུ་ཉམས་ལེན་སྔར་ལྟར་བསྐྱང་། དེ་ནས་དུ་ཚོམ་སོགས་སྒྲ་ངན་ཡོད་པའི་སར་ཕྱིན་ལ་སྦྱང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་དྲི་ལ་

༄༅། །ཡང་དང་པོར་དྲི་ཞིམ་མི་ཞིམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིད་ཀྱིས་བསམས་ནས། མེད་སྣང་དུ་ཤེས་ནས་གནད་དུ་བསྣུན། དེ་ནས་དྲི་ཤིན་ཏུ་མི་ཞིམ་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་བསྟེན་ཅིང་ལག་ལེན་དུ་སྦྱང་། རོ་ལ་ཡང་དང་པོར་རོ་ཞིམ་མི་ཞིམ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དང་། དེ་ནས་རོ་ཤིན་ཏུ་མི་ཞིམ་པ་ལྟ་བུ་ཟ་ཞིང་རྩལ་སྦྱང་། དེ་བཞིན་དུ་རེག་བྱ་ལ་ཡང་དང་པོར་ཆགས་སྡང་གི་རྒྱུ་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པའམ་རྩུབ་པ་ཞིག་བསྒོམས་ནས་གནད་དུ་བསྣུན། དེ་ནས་ཚེར་ཁྲོད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་དངོས་སུ་བསྡད་ནས་འཇམ་རྩུབ་ཀྱི་རེག་བྱ་དེ་དག་རི་བོང་གི་རྭ་དང་འདྲ་བར་མ་གྲུབ་པས། ཕན་གནོད་གང་ཡང་མི་ནུས་པར་ལྟ་བ་ཐབ་མོས་ཐག་བཅད་ནས་ཉམས་ལེན་སྦྱང་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་གང་ལའང་སྔར་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དྲུག་པ་བརྟན་པའི་ཚད་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་གསལ་བའི་ལྟ་བ་བརྟན་པའི་ཚད་ནི། སྣོད་བཅུད་ལ་ཐ་མལ་གྱི་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་བ་རགས་པ་ཞི་ནས་གསལ་བའི་འཛིན་པ་ཙུང་ཟད་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཙུང་ཟད་བརྟན་པའི་ཚད་ནི། དངོས་འཛིན་རགས་པ་ཞི་བའོ། །མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྟོང་འཛིན་ཞི་བའོ། །བརྗོད་མེད་ཀྱི་ནི་མཉམ་འཛིན་ཞི་བའོ༔ །མི་རྟོག་པས་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། སྐུར་འདེབས་ཀྱི་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་བ་རགས་པ་ཞི་ནས། མི་རྟོག་པ་ལ་རྩོལ་མེད་དུ་འགྲོ་བའོ། །བདུན་པ་ཞར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཉིས། ཟས་ཀྱི་

ཅ་ ཁྲིད་ཐོར་བུ་བའི་སྐོར། ག།

རྣལ་འབྱོར་དང་། ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལུས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཅི་རིགས་པ་གསལ་བཏབ་སྟེ། རང་ལུས་ལ་གདན་གསུམ་ཚང་བའི་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འདུ་ཤེས། ཟས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་
འདུ་ཤེས། ཟས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་ལྷ་མཆོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གསུམ་ལྡན་གྱིས་ཇི་ལྟར་རན་པར་མ་ཡེངས་པར་ལོངས་སྤྱད་ལ། དབང་པོ་རྣོན་དེ་ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་
ངང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །གཉིས་པ་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཉིན་པར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཚར་ནས་ཉལ་བའི་དུས་སུ། ཐུན་མོང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཉིན་པར་རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས། དགེ་བ་དང་སྡིག་པ་ཅི་བྱུང་བརྟགས་
ནས། དགེ་བ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཡི་རང་གི་དགའ་སྤྲོ་ན་བསྔོམས་པས་མང་དུ་སྤེལ་ཞིང་། སྡིག་པ་བྱུང་བ་རྣམས་བཙན་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྱོད་པས། སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་རྒྱུན་བཤགས་ཡང་ཡང་བྱ་སྟེ། ནངས་
པར་སྡོ་བར་ལངས་ནས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་སྙམ་པའི་བསམ་པས་གཞོག་གཡས་པ་འོག་ཏུ་གཞུག་ཅིང་ལུས་བདེ་བར་ཉལ་ལ་དྲན་པ་མངོན་དུ་བཏང་ནས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣལ་འབྱོར། དོན་ལ་འཆི་བ་
མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་སྣང་དུ་ཡོད་པས། ང་ལ་ཡང་འཆི་བའི་སྣང་བ་འཆར་བར་འདུག་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། དེའི་རྟགས་དང་པོ་སྨིག་རྒྱུ། དེ་ནས་དུ་བ། དེ་ནས་མེ་ཁྱེར། དེ་ནས་མར་མེ། དེ་ནས་མཁའ་སྣང་རྣམས་ཁྲ་བྱུན་གྱིས་

༄༅། །རིམ་ཅན་དུ་ཤར་བར་བསམ། དེ་རྗེས་དཀར་ལམ་ཟླ་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་། སྐུ་རྡོ་རྗེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ནས་དམར་ལམ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་། གསུང་རྡོ་རྗེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ནས་ནག་ལམ་མཚམས་ཀྱི་
མུན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་སྤྲིན་མེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཤར་བར་བསྒོམས་ནས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཞིབ་མོས་སྤྱུ་བཞིའི་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་བཅད་
ལ༔ ནངས་པར་གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དང་བཅས་པས་ལྡང་བའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བཞིན་དུ་གཉིད་ལོག་པར་བྱའོ། །ཐར་སྐབས་སུ་སད་པའི་དུས་སུ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྣམས་
བསྐྱུར་ཞིང་གསལ་བཏབ་ནས་ཉལ་ཏེ། ཐོ་རེངས་ལྡང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཟབ་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་
བྲལ་བར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རླུང་སེམས་དབུ་མར་ཐིམ། གཟུང་འཛིན་གྱི་མདུད་པ་ཞིག །ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་གློང་རྡོལ། སྙིགས་མ་འཁོར་བའི་འཁྲུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་དྭངས་མ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་
ཏུ་དག་པས་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དམ། ཟབ་གསལ་ཟུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར། ས་ལམ་ཐམས་ཅད་མིག་འཕྲུལ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གིས་བགྲོད་ནས། མཐར་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མདོ་སྔགས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་འཁྲིད་ལ་གཉིས། ལོ་རྒྱུས་དང་གདམས་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་། གྲུབ་ཆེན་ཏེ་ལོ་པ། པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་ཏཱ་པ། མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས། མི་ལ་བཞད་པ་རྡོ་རྗེ། དྭགས་པོ་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུ། ཕག་གྲུ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། གླིང་རས་པདྨ་རྡོ་རྗེ། རྒྱ་རས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། དེས་རྒོད་ཚང་པ་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ་ལ་གདམས། དེ་ནས་སྟོད་འབྲུག་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ། འཕགས་མཆོག་སྤྲུལ་རས་གཟིགས་དངོས་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་ལ་བཀའ་བབས་ཤིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས། རྒྱལ་སྲས་ཁྲིད་དྲུག་ཏུ་གྲགས་པའི་ཡ་གྱལ་དུ་མཛད་ནས་སློབ་མ་མཆོག་རྣམས་ལ་གདམས་པས། འདིར་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ། དེ་དབོན་ལོ་ཙཱ་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། དེ་ལས་འཇིགས་བྲལ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་གསན་པ་ནས་བཟུང་བདག་ཅག་གི་བླ་མ་དམ་པའི་བར་དུ་ཚིག་དང་དོན་གྱི་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་ཅིང་། ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཤ་སྟག་ཏུ་བྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གདམས་པ་དངོས་ལ་གསུམ། སྔོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། རྗེས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་འགྲོ། ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོའོ། །

༄༅། །དང་པོ་ལ་བཞི། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཏེ་བློ་ལྡོག་རྣམ་པ་བཞི་ལ་རྒྱུད་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་གཞན་དང་མཐུན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས། མཎྜལ། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་སྔོན་འགྲོ་སུམ་སྦྱོར་དུ་གྲགས་པའི། དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། སེམས་བསྐྱེད་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་རང་གི་མདུན་དུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པས་གདམས་པའི་དབུས་སུ། དཔག་བསམ་གྱི་ལྗོན་ཤིང་རྩ་བ་བརྟན་པ། སྡོང་པོ་མཁྲེགས་པ། ཡལ་ག་ལྷུ་པ། ལོ་འདབ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་རྒྱས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དབུས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་དང་སྣ་ཚོགས་པད་ཟླའི་གདན་ལ་རྩ་བའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། མདུན་གྱི་ཡལ་གར་ཡི་དམ། གཡས་སུ་སངས་རྒྱས། རྒྱབ་ཏུ་ཆོས། གཡོན་དུ་དགེ་འདུན། བར་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་རྣམས་སྤྲིན་གཏིབས་པ་ལྟར་བཞུགས་པའི་སྤྱན་སྔར་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒོ་གསུམ་འདུག་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས་བློ་ཕྱོས་ལེང་འགེལ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚིག་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བརྗོད། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

113

ཨ་

དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་སྨོན་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་ལམ་ལ་བསླབ་པར་བགྱིའོ་སྙམ་པ་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསལ་བཏབ་ནས་ངག་ཏུ་བརྗོད། མཐར་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་
གཡས་བསྐོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་བླ་མ་ལ་ཐིམ། དེ་ཉིད་རང་ལ་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསམ། གསུམ་པ་ནི། ངག་འདོན་གྱི་དཀྱུས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དམ་ཚིག་
པ་གསལ་བཏབ། ཡེ་ཤེས་པ་བསྟིམ། སྔར་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པ་ལ་འགྱོད་སེམས། ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་སེམས། དེ་ལྟའི་གཉེན་པོར་བདུད་རྩི་འབེབས་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཅི་ནུས་སུ་བཟླ། མཇུག་ཏུ་སླར་
ཡང་བཤགས་སྡོམ་དྲག་ཏུ་བྱ་ཞིང་རང་ལ་བསྟིམ་མོ། །གཉིས་པ་མཎྜལ་ནི་ཕྱག་ལེན་ལ་འོག་ཏུ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྐབས་སུ་མཛད། གསུམ་པ་ལ་ལྔ། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གསལ་གདབ་པ། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ་བ། མཆོད་
པའི་མཎྜལ་འབུལ་བ། གསོལ་བ་གདབ་པ། དབང་བླང་བ་རྣམས་ཏེ། ངག་འདོན་གྱི་དཀྱུས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་སོ་སོའི་རྟོགས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་ཉམས་སུ་བླང་། དེ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་འབུམ་ཐེར་དང་སྦྲགས་ནས་ཕྱག
དེ་མཚུངས་དང་། རྡོར་སེམས་སྒོམ་བཟླས་སྐབས་ཡིག་བརྒྱ་འབུམ་ཐེར། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་མཎྜལ་འབུམ་ཐེར་རྣམས་བསགས་པ་ཕྱག་ལེན་དུ་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་ནི། བདེ་བའི་སྟན་ལ་

༄༅། །ལུས་གནད་དྲང་པོར་བསྲང་། ངག་གནད་རླུང་རོ་བསལ་ལ་སླ་བ་བཅད་དེ་རླུང་རང་བབས་སུ་བཞག །ཡིད་ཀྱི་གནད་དུས་གསུམ་གྱི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བཅད། སྒོ་ལྔའི་ཡུལ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་སྤང་། ཤེས་པ་ཁ་ནང་དུ་ལོག་ནས་བུ་ཆུང་ལྷུག་པར་གནས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་རང་བབས་སུ་འཛོག་པ་སྟེ། འདི་ལ་དབེན་པ་གསུམ་མམ། མི་གཡོ་བ་གསུམ་མམ། སྒོ་གསུམ་རང་བབས་སུ་བཞག་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། རྟེན་ཞི་གནས་བསྒོམ། བརྟེན་པ་ལྷག་མཐོང་བཅལ། དེ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ངོ་སྤྲོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་ཤིང་བུ་ཕྲ་མོ་བཙུགས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་དམིགས་རྟེན་གང་རུང་འདུ་བྱ། དེ་ལ་མིག་མི་འཛུམ་པར་ཅེ་རེ་བལྟ། ཤེས་པའང་དེ་ལ་བརྟན། མ་ཡེངས་ཙམ་དུ་ལྷོད་གློད་ལ་འཛོག །ཆམ་གྱིས་གནས་པ་ན་ཉམས་དེ་ལ་ཧ་ཅང་མ་ཆགས་པར་ཤིག་གིས་བཤིག་ལ་ཅུང་ཟད་དལ་གསོ། ཡང་སྔར་བཞིན་བསྒོམ། དེ་ལྟ་བུ་ཡུན་ཐུང་ལ་གྲངས་མང་བའི་ཚུལ་དུ་ཐུན་བཞིར་བསླབ། ཐུན་བར་ཐམས་ཅད་ལའང་དེའི་ངང་མ་ཤོར་བར་དྲན་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བྱ། མིག་སྣ་རྩེ་ལས་མི་རིང་བར་བལྟ། འགྲོ་འདུག་ཐམས་ཅད་ནད་པའི་སྤྱོད་ལམ་བཞིན་དལ་བར་བྱ། དེས་མཚོན་ཏེ་སྨིན་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་དང་། སྙིང་གི་ཐོག་ཏུ་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་རིལ་མ་ཙམ་ལ་སེམས་བཟུང་། གཞན་ཡང་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་སོགས་ལ་

ཨ༔ ཀྱི་སོར་ཡ་ཡའི་ཟོར ཞ

དམིགས་རྟེན་བྱས་ཏེ་སྔར་བཞིན་བསྒོམ། ཞེས་ཞིང་ཉུས་ན་རླུང་བུམ་པ་ཅན་ནམ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་ལ་སེམས་བཟུང་། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གནས་པའི་སྣ་མ་ཟིན་ན། རྟོག་པ་ནམ་སྐྱེས་ཙ་ན་ངོས་ཟིན་པར་བྱ། སྒོམ་པའི་
སྣ་མ་སྲུན་པར་བྱས་ཏེ་གནད་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྒོམས་པས་རྟོག་པ་ཇེ་ཕྲ་ལ་སོང་ནས་གནས་པ་སྐྱེ། ཅེས་ཀྱང་རྟོག་པ་མང་པོ་ལང་ཤོར་དུ་སོང་ན། རྟོག་པ་རང་གི་ཐོག་ཏུ་ལྷོད་ཀྱིས་གློད་ནས་དྲན་པས་བཟུང་། དེས་
རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་འཕྲོ་ཡང་སེམས་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་སོང་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་རྩོལ་མེད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས། སྒྲིམ་གློད་རེས་འཇོག་ཏུ་བཞག །དྲན་ཤེས་རང་བབས་སུ་བཞག །སྣང་ཆ་མ་འགགས་ལ་ཡུལ་གྱི་འཛིན་
རྟོག་དང་བྲལ་བར་བཞག །རྟོག་པ་ནམ་སྐྱེས་པ་དང་དྲན་པ་རྒྱུན་ཆགས་པས་རྟོག་པ་རང་གྲོལ་དུ་བཞག །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པས། སྒོམ་ཉམས་བཞིག་པའམ། མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་པའི་གནས་སྐབས་
སྤུའང་ཤེས་པ་དལ་ལ་ལྷོད་ཆགས་པ་ལྷོད་དེ། ཤིག་གེ་བ། སྣང་བ་ཟི་བུན་ནེ། ཡུལ་ལ་ཤེས་པ་ཆེད་དུ་མ་བཙུག་ན་སྤྲ་རིས་མི་ཕྱེད་པར་ཧད་དེ་ཆད་དེ། གསལ་ལ་རྟོག་མེད་དུ་གནས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཞི་གནས་སྐྱེས་པ་
ཡིན༔ དེ་ཙམ་ནས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བའང་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བས། ཤིན་སྦྱངས་མི་གཡོ་བའི་ཞི་གནས་བརྟན་པར་གྱུར་པའི་བར་ཉམས་སུ་བླང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་བཙལ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་

༄༅། །བཞག་གི་ངང་ནས། རྟོག་པ་འཕྲོ་བཅད། སེམས་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་དུས་སུ་གནས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཧྲི་འདྲ་འདུག །ཡོད་པའམ། མེད་པའམ། དངོས་པོའམ། དངོས་མེད་དམ། དབྱིབས། ཁ་དོག །གཅིག་
ཏུ་མ་སོགས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པས། དཔེ་ལ་བལྟས་པའམ། གཞན་གྱི་ཟེར་སྒྲོས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འགྲུབ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་གནས་པ་ལ་ཐེམ། གནས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། གསལ་
ལ་ངོས་བཟུང་མེད་པ། ཉམས་སུ་མྱོང་བཞིན་དུ་བརྗོད་མི་ནུས་པའི་ཤེས་པ་རྗེན་པ་ལྷག་གིས་མཐོང་བ་ན། ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་པ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
ཞེས་ཚིག་ཐ་དད་ཀྱང་། དོན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རང་ལུགས་སུ་ལྷོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དུས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རང་སར་ཞི་ནས་རྟོག་མེད་དུ་ལྷན་ནེར་གནས་པ་ཞི་གནས། དེའི་
ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་འདི་འདྲ་འདུག་བྱ་བ་ངག་ཏུ་སྨྲ་རྒྱུའམ། ཡིད་ཀྱིས་བསམ་རྒྱུའམ། བློས་བརྟག་རྒྱུའམ། ཚིག་གིས་བརྗོད་རྒྱུའི་ངོས་བཟུང་མེད་ལ། ངོས་བཟུང་མེད་བཞིན་དུ་གསལ་ལ་མ་འགགས་པའི་ཤེས་པ་
སེང་ངེ། ཡེར་རེ། རྗེན་ནེ་བ། མ་མཐོང་བའི་མཐོང་རྒྱུའམ། མ་མྱོང་བའི་མྱོང་རྒྱུ་གཅིག་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་འདི་ཞེས་བརྗོད་དུ་མི་བཏུབ་པ་ལྷག་མཐོང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པས་ན། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ 117

སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་གཤིས་སུ་མ་བཅོས་པར་འཛོག་པ་ནི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ལ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་སྟོང་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན། མེད་བཞིན་དུ་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་གསལ་བ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྟོང་གསལ་དབྱེར་མེད་པའི་ཤེས་པ་རྗེན་པ་ནི་མ་བཅོས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས། དངོས་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་དེས་གདོད་མ་ནས་རང་ལ་བབས་ཀྱིས་གནས་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྒྲིབས་ཏེ་ངོ་མ་ཤེས་པས་འཁོར་བར་འཁྱམས། ད་རེས་བླ་མའི་མན་ངག་གིས་རྣམ་རྟོག་མི་འགྱུ་བ་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཟིལ་མནན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་གིས་མཚངས་བཅལ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྟེང་དུ་ངོ་སྤྲད་པས་རང་བབས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་གདམས་ངག་ཅེས་མཚན་དུ་གསོལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྗེས་ནི། དེ་ལྟར་ངོ་འཕྲོད་ནས། མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆུ་བོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པས་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་དབྱར་གྱི་སྦྲུ་གུ་བཞིན་སྐྱེ། རྒྱུད་ལ་ཉམས་རྟོགས་ཇི་ཙམ་སྐྱེས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཞུགས་ཆུང་། ངེས་འབྱུང་རྩོལ་མེད་དུ་

༄༅། །ཤར། སྣིང་རྗེ་ཕྱོགས་མེད་དུ་འབྱོངས། མོས་གུས་བཟོད་མེད་དུ་འབབ། སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་དང་། རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཤེས་པས་གེགས་དང་གོལ་ས་ཐམས་ཅད་རང་སར་གྲོལ། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་
ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞིབ་པར་རང་གི་ཉམས་མྱོང་སྐྱེས་རིམ་དང་བསྟུན་ནས། བླ་མ་དམ་པ་ཉམས་དང་རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱན་སྔར་ཞུ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་ངོ་སྤྲོད་དང་། གེགས་སེལ་དང་། བོགས་
འདོན་གྱི་གདམས་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལྟར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །མཁས་པ་ལས་འོངས་གྲུབ་པའི་སྙིང་བས་བརྒྱན། །ཉམས་
ལེན་བྱིན་རླབས་བརྒྱུད་པ་དང་ལྡན་པའི། །གདམས་པ་སྙིང་པོར་དྲིལ་བའི་ལེགས་བྱས་ཀྱིས། །མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་ཀུན་ཡེ་ཤེས་མཆོག་བརྙེས་ཤོག །ཅེས་ཀུན་མཁྱེན་པོ་དོང་བ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟབ་
གསལ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་ཁྲིད་རིམ་ཀུན་མཁྱེན་འཆི་མེད་དབང་པོའི་གསུང་རབ་དང་། བླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལུང་ཇི་ལྟ་བར་མདོར་བསྡུས་སྙིང་པོར་དྲིལ་ཏེ་ཐེན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །
ཅེས་པའང་མཱུ་སྟོ་༡་ས་སོ། །སརྦ་ད་ཀ་ལྱཱ་ཎཾ་བྷ་བ་ཏུ།། །།

119